T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/448
KARAR NO : 2025/57
KARAR TR : 07/01/2025

ÖZET: Davacının Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Proje Başvurusunun reddine dair Kurul Kararının iptali istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : E. K.
Vekili : Av. C. Ş.
Davalı : Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB)
Vekili : Av. B. C. *B.*

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkili tarafından, Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Proje Başvurusu kapsamında Antalya KOSGEB Müdürlüğüne destek başvurusunda bulunulduğunu, başvuru kapsamında davalı ile müvekkili arasında 21/11/2022 tarihli taahhütname imzalandığını ancak sonrasında müvekkiline ait 980145 nolu proje başvurusunun reddine dair 01/12/2022 tarihli karar verildiğini ileri sürerek bu kararın iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. **Antalya 3. İdare Mahkemesi 31/01/2023 tarih ve E.2023/276, K.2023/883 sayılı kararı** ile, uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle 2577 sayılı Kanun'un 15/1-a maddesi uyarınca davanın görev yönünden reddine vermiş, karara karşı istinaf talebinde bulunulması üzerine, Konya Bölge İdare Mahkemesi 5. İdari Dava Dairesi 09/11/2023 tarih ve E.2023/4104, K.2023/3097 sayılı kararı ile istinaf talebinin reddine kesin olarak karar vermiş ve karar kesinleşmiştir. Görevsizlik kararının ilgili kısmı şöyledir;

> *"...Dosyanın incelenmesinden; davacı tarafından,Antalya KOSGEB Müdürlüğü'ne destek başvurusunda bulunulduğu, başvuru kapsamında davalı ile davacı arasında 21/11/2022 tarihli taahhütname imzalandığı, ancak sonrasında davacıya ait 980145 nolu proje başvurusunun reddine dair 01/12/2022 tarihli red kararının tesisi üzerine de bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.*
>
> *Buna göre, idare ile özel hukuk sözleşmesi imzalanmasına kadar geçen süreçte idarece tesis edilen idari işlemler niteliği itibarıyla idari yargının denetimine tâbi iken; sözleşmenin imzalanmasından sonraki aşamalarda tesis edilen işlemlerden kaynaklanan uyuşmazlıkların görüm ve çözümü ise, sözleşmeden ayrılabilir nitelikte olmadıkça, adli yargı yerine aittir.*
>
> *Aktarılan kural, dava konusu olaya uygulandığında; taahhütname imzalanana kadar, idarece, tek yanlı ve kamu gücüne dayalı olarak tesis edilen işlemler idari yargının denetimine tâbi iken; başvurunun kabul edilip taahhütname imzalanmasından sonra, taahhütname uyarınca tesis edilen işlemler adli yargı yerinin denetimine tâbi olmaktadır.*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 5ODChEt - 3pyxU0h - qjhSg8b - G10iTg= ile erişebilirsin

Bu itibarla, sözleşmeden ayrılabilir nitelikte bulunmayan ve davalı idare ile davacı arasındaki taahhütname sonrası tesis edilen dava konusu işleme ilişkin uyuşmazlığın görüm ve çözümününde adli yargı mercilerinin görevli olduğu açıktır.

Nitekim benzer bir uyuşmazlıkta Danıştay Onuncu Dairesinin Esas No: 2018/569, Karar No : 2018/1408 Sayılı kararı da bu yöndedir.

Açıklanan nedenlerle; davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasası'nın 15/1-a maddesi hükmü uyarınca görev yönünden reddine..."

3. Davacı vekili, aynı hukuki sebeplerle Antalya KOSGEB 980145 no'lu proje başvurusunun reddedilmesine ilişkin 01/12/2022 tarihli ret kararının ortadan kaldırılarak hibe/teşvikin ayni olarak müvekkiline verilmesi, bu durum mümkün değilse karar tarihindeki güncel bedeli olarak şimdilik 100 TL'nin davalıdan tahsili istemiyle bu kez adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. **Ankara 44. Asliye Hukuk Mahkemesi 04/06/2024 tarih ve E.2024/1, K.2024/194 sayılı kararı** ile, uyuşmazlığın görüm ve çözümünde idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle, 6100 sayılı HMK'nın 114/1-b maddesi gereğince dava şartı olan yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle, davanın usulden reddine karar vermiş, bu karar istinaf edilmeksizin kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Davanın niteliğine ve dosya kapsamına göre 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununu 2.-1md.b fıkrası İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları, idare mahkemelerinin görev alanında kaldığının belirtildiği, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunun 2. Maddesi ve HMK'nun 114/1-b maddesi gereğince uyuşmazlığın çözümünde Yerleşik danıştay kararlarına göre kosgeb kamu gücü kullanan bir kurum olduğundan ve iptali istenen kararın da kamu gücüne dayalı olarak tesis edilen bir idari işlem olduğundan davaya bakma görevi idari yargının görev alanında kalması nedeniyle mahkememizin görevsizliğine, davanın görev yönünden usulden reddine dair aşağıdaki hüküm hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM:Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;

1-Mahkememizin GÖREVSİZLİĞİNE,

2-Davanın idari yargı Mahkemesi görevinde kaldığı sebebiyle yargı yolu yönünden usulden REDDİNE,..."

5. Davacı vekilinin, 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre doğduğunu öne sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvurması üzerine, Ankara 44. Asliye Hukuk Mahkemesince dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. 15/07/2018 tarih ve 30479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanıp yürürlüğe giren Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar İle Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkındaki 4 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "*Amaç ve kuruluş*" başlıklı 224. maddesi şöyledir:

"(1) Ülkenin ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarının karşılanmasında küçük ve orta ölçekli işletmelerin payını ve etkinliğini artırmak, rekabet güçlerini ve düzeylerini yükseltmek, sanayide entegrasyonu ekonomik gelişmelere uygun biçimde gerçekleştirmek amacıyla

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 5ODChEt - 3pyxU0h - qjhSg8b - G10iTg= ile erişebilirsin

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı kurulmuştur. Kuruluşun kısa adı KOSGEB'dir.

(2) KOSGEB, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile ilgili, tüzel kişiliği haiz, özel bütçeli bir kamu kuruluşu olup bütün işlemlerinde özel hukuk hükümlerine tabidir."

7. 12/4/1990 tarihli ve 3624 sayılı Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanun'un 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi, 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ile 13 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmış olan *"KOSGEB Teşkilat Yönetmeliği"*nin *"Hukuki yapı*" başlıklı 5. maddesi şöyledir:

"(1) Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı; 3624 sayılı Kanunda öngörülen görevleri yerine getirmek üzere kurulan, (Değişik ibare:RG-6/7/2018-30470) Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile ilgili bir kamu kuruluşu olup tüzel kişiliği haiz ve bütün işlemlerinde özel hukuk hükümlerine tabidir."

8. 3624 sayılı Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanun'un 4. ve 12. maddelerine dayanılarak hazırlanan ve 15/06/2010 tarih ve 27612 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, *"KOSGEB Destek Programları Yönetmeliği"*nin "*Destek programları*" başlıklı 5. maddesi şöyledir:

"(1) Bu Yönetmelik kapsamında sağlanacak destekler, KOSGEB tarafından destek programları çerçevesinde verilir.

(2) Destek programları; ülkenin ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarının karşılanmasında, küçük ve orta ölçekli işletmelerin payını ve etkinliğini artırmak, rekabet güçlerini ve düzeylerini yükseltmek, sanayide entegrasyonu ekonomik gelişmelere uygun biçimde gerçekleştirmek, ihracattaki paylarını artırmak, araştırma-geliştirme, yenilik ve işbirliği faaliyetlerini desteklemek ve girişimcilik kültürünü geliştirmek amacına uygun olarak; Ar-Ge ve yenilik, endüstriyel uygulama, girişimcilik, pazarlama, edönüşüm, kurumsallaşma, markalaşma, kalite geliştirme, tasarım, çevre, enerji ve işbirliği-güçbirliği ile günün şartlarına bağlı olarak oluşabilecek diğer konularda, Kalkınma Planları, Hükümet Programları ve Yıllık Programlarda belirlenen hedefler dikkate alınarak hazırlanır. Destek programlarına ilişkin olarak Kalkınma Ajansları ile kurulacak işbirliğinin çerçevesi protokoller ile belirlenir.

(3) Destek programlarının teknik, mali ve idari hususları her bir destek programında ayrı ayrı belirtilir. Destek programları; amaç, kapsam, destek türleri ve unsurları, destek miktarı, destek oranı ve her bir programa mahsus genel hükümleri içerir.

(4) Destek programları, İcra Komitesi onayı ile yürürlüğe girer. Onaylanan destek programları KOSGEB'in www.kosgeb.gov.tr internet adresinden duyurulur, ayrıca yazılı duyuru yapılmasına gerek yoktur. Destek programlarının değiştirilmesi, kaldırılması ve/veya birleştirilmesi İcra Komitesi kararıyla yapılabilir.

(5) İcra Komitesi tarafından onaylanan destek programlarının uygulama esasları Başkanlıkça belirlenir ve KOSGEB'in www.kosgeb.gov.tr internet adresinden duyurulur, ayrıca yazılı duyuru yapılmasına gerek yoktur."

9. Aynı Yönetmeliğin "*Destek türleri*" başlıklı 6. maddesi şöyledir:

"(1) Destek programları kapsamında geri ödemeli ve/veya geri ödemesiz destek verilir."

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 5ODChEt - 3pyxU0h - qjhSg8b - G10iTg= ile erişebilirsin

10. Aynı Yönetmeliğin "*Destek programına başvuru ve değerlendirme*" başlıklı 7. maddesi şöyledir:

"(1) Destek programlarından yararlanacak işletme, meslek kuruluşu ve işletici kuruluşların KOSGEB Veri Tabanında yer alması koşulu aranır.

(2) (Değişik:RG-28/12/2016-29932) KOSGEB Veri Tabanında yer almak için KOSGEB'in

www.kosgeb.gov.tr internet adresinde belirtilen usulde başvuru yapılır.

(3) KOSGEB Veri Tabanında yer alan işletme, meslek kuruluşu ve işletici kuruluşların destek programlarına başvuru süreci ve koşulları ilgili destek programı ve uygulama esaslarında belirlenir.

(4) Destek programlarına yapılan başvurular; ilgili destek programı ve uygulama esaslarına göre değerlendirilir. Değerlendirme sonucu başvuru sahibine bildirilir.

(5) Destek programlarından yararlanacaklardan, ilgili KOSGEB mevzuatına uyulacağına dair taahhütname alınır. "

11. Aynı Yönetmeliğin "*İzleme ve değerlendirme*" başlıklı 9. maddesi şöyledir:

"(Değişik:RG-28/12/2016-29932)

(1) Destek programları, program ve/veya işletme esaslı olarak izlenir, programların ülke ekonomisi ve işletmelere etkileri ve sonuçları değerlendirilir. İzleme ve değerlendirmeler, Başkanlıkça belirlenen esaslar doğrultusunda yapılır."

12. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "*Kapsam ve nitelik*" başlıklı 1. maddesinin 1. fıkrası şöyledir:

"1. Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare mahkemeleri ve vergi mahkemelerinin görevine giren uyuşmazlıkların çözümü, bu Kanunda gösterilen usullere tabidir.

..."

13. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "*İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"1. (Değişik: 10/6/1994 - 4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler.

3. (Mülga: 2/7/2018 - KHK-703/185 md.)

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 5ODChEt - 3pyxU0h - qjhSg8b - G10iTg= ile erişebilirsin

V. İNCELEME VE GEREKÇE:

A. İlk İnceleme

14. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/01/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, idari yargı ve adli yargı yerleri arasında *"davacıya ait 980145 nolu proje başvurusunun reddine dair 01/12/2022 tarihli davalı kurum kararının iptali"* istemi yönünden anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, adli ve idari yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine, son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

15. Raportör-Hâkim Gülay DOĞAN'ın davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

16. Dava, davacı tarafından Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Proje Başvurusu kapsamında Antalya KOSGEB Müdürlüğü'ne destek başvurusunda bulunulduğu, başvuru kapsamında davalı ile davacı arasında 21/11/2022 tarihli taahhütname imzalandığı, sonrasında davacıya ait 980145 nolu proje başvurusunun reddine dair karar verildiği belirtilerek, 01/12/2022 tarihli KOSGEB kurul kararının iptali istemiyle açılmıştır.

17. Dosyanın incelenmesinden; davacı tarafından Ar-ge, Ür-ge ve İnovasyon Destek Programı Proje başvurusu kapsamında KOSGEB EBYS üzerinden Antalya KOSGEB Müdürlüğü'ne destek başvurusunda bulunulduğu, başvuru kapsamında davalı ile davacı arasında 21/11/2022 tarihli taahhütname imzalandığı, ancak sonrasında davacıya ait 980145 nolu proje başvurusunun reddine dair KOSGEB kurul kararı ile, *"projenin hali hazırda kullanılan ve geliştirme süreci devam eden bir program olduğu, projenin ticarileşme potansiyelinin zayıf olduğu, proje başvuru sahibinin yazılım/bilişim konusunda yeterli bilgi ve deneyime sahip olduğunu ispatlar nitelikte herhangi bir resmi bilgi ve belgenin bulunmaması"* gerekçeleriyle 01/12/2022 tarihli işlemin tesis edildiği, davacı tarafından bu işleme karşı yapılan itirazın da reddedildiği anlaşılmıştır.

18. Konuya ilişkin mevzuat hükümleri ile somut olay birlikte değerlendirildiğinde; dava konusu edilen işlemi tesis eden KOSGEB'in, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile ilgili, tüzel kişiliği haiz, özel bütçeli bir kamu kuruluşu olduğu; buna karşılık ilgili mevzuatta, davalı Başkanlığın "*bütün işlemlerinde özel hukuk hükümlerine tabi*" olduğunun açıkça belirtildiği ve bu konuda herhangi bir istisnaya yer verilmediği görülmüştür.

19. Bu itibarla, mevzuatın açık hükümleri karşısında, ortada kamu hukukundan kaynaklanan ve kamu gücünün verdiği üstün yetkiler kullanılarak tesis edilmiş tek taraflı idari nitelikte bir işlemin varlığından söz etmek olanaksız olduğundan; bütün işlemlerinde

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 5ODChEt - 3pyxU0h - qjhSg8b - G10iTg= ile erişebilirsin

özel hukuk hükümlerine tabi olan KOSGEB tarafından tesis edilen işlemin iptali istemiyle açılan davanın, özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde görülmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

20. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Ankara 44. Asliye Hukuk Mahkemesinin 04/06/2024 tarih ve E.2024/1, K.2024/194 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Ankara 44. Asliye Hukuk Mahkemesinin 04/06/2024 tarih ve E.2024/1, K.2024/194 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

07/01/2025 tarihinde, Üyeler Ahmet ARSLAN ve Bilal ÇALIŞKAN'ın KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 5ODChEt - 3pyxU0h - qjhSg8b - G10iTg= ile erişebilirsin

K A R Ş I O Y

15/07/2018 tarih ve 30479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Bakanlıklara Bağlı, İlgili; İlişkili Kurum ve Kuruluşlar İle Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkındaki 4 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 224. maddesinin 1. fıkrasında; ülkenin, ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarının karşılanmasında küçük ve orta ölçekli işletmelerin payını ve etkinliğini arttırmak, rekabet güçlerini ve düzeylerini yükseltmek, sanayide entegrasyonu ekonomik gelişmelere uygun biçimde gerçekleştirmek amacıyla, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı kurulduğu belirtilmiş, yine aynı maddenin 2. fıkrasında; Kuruluşun, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile ilgili bir Kamu Kuruluşu olduğu, tüzel kişiliğe haiz ve bütün işlemlerinde özel hukuk hükümlerine tabi bulunduğu hükümlerine yer verilmiş bulunmaktadır.

3624 sayılı Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Kurulması Hakkında Kanun'un 4 ve 12. maddelerine dayanılarak çıkarılan ve 15/06/2010 tarih ve 27612 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, dava konusu destekleme ödemesinin dayanağını oluşturan, KOSGEB Destek Programları Yönetmeliği'nin 5. maddesinde; *"(1) Bu Yönetmelik kapsamında sağlanacak destekler, KOSGEB tarafından destek programları çerçevesinde verilir. (2) Destek programları; ülkenin ekonomik ve sosyal ihtiyaçlarının karşılanmasında, küçük ve orta ölçekli işletmelerin payını ve etkinliğini artırmak, rekabet güçlerini ve düzeylerini yükseltmek, sanayide entegrasyonu ekonomik gelişmelere uygun biçimde gerçekleştirmek, ihracattaki paylarını artırmak, araştırma-geliştirme, yenilik ve işbirliği faaliyetlerini desteklemek ve girişimcilik kültürünü geliştirmek amacına uygun olarak; Ar-Ge ve yenilik, endüstriyel uygulama, girişimcilik, pazarlama, e-dönüşüm, kurumsallaşma, markalaşma, kalite geliştirme, tasarım, çevre, enerji ve işbirliği-güçbirliği ile günün şartlarına bağlı olarak oluşabilecek diğer konularda, Kalkınma Planları, Hükümet Programları ve Yıllık Programlarda belirlenen hedefler dikkate alınarak hazırlanır. Destek programlarına ilişkin olarak Kalkınma Ajansları ile kurulacak işbirliğinin çerçevesi protokoller ile belirlenir. (3) Destek Programlarının teknik, mali ve idari hususları her bir destek programında ayrı ayrı belirtilir. Destek Programları; amaç, kapsam, destek türleri ve unsurları, destek miktarı, destek oranı ve her bir programa mahsus genel hükümleri içerir. (4) Destek Programları, İcra Komitesi onayı ile yürürlüğe girer. Onaylanan destek programları KOSGEB'in www.kosgeb.gov.tr internet adresinden duyurulur, ayrıca yazılı duyuru yapılmasına gerek yoktur. Destek Programlarının değiştirilmesi, kaldırılması ve/veya birleştirilmesi icra Komitesi kararıyla yapılabilir. (5) İcra Komitesi tarafından onaylanan destek programlarının uygulama esasları Başkanlıkça belirlenir ve KOSGEB'in www.kosgeb.gov.tr internet adresinden duyurulur, ayrıca yazılı duyuru yapılmasına gerek yoktur."* hükmüne, *"Destek Türleri"* başlıklı 6. maddesinde; *"Destek programları kapsamında geri ödemeli ve/veya ödemesiz destek verilir."* hükmüne, *"Destek programına başvuru ve değerlendirme"* başlıklı 7/5. maddesinde; "Destek programlarından yararlanacaklardan, ilgili KOSGEB mevzuatına uyulacağına dair taahhütname alınır." hükmüne, *"İzleme ve Değerlendirme"* başlıklı 9. maddesinde ise; *"Destek programları, program ve/veya işletme esaslı olarak izlenir, programların ülke ekonomisi ve işletmelere etkileri ve sonuçlan değerlendirilir. İzleme ve değerlendirmeler, Başkanlıkça belirlenen esaslar doğrultusunda yapılır."* hükümleri yer almaktadır.

Dosyanın incelenmesinden; davacı tarafından Ar-ge, Ür-ge ve İnovasyon Destek Programı Proje başvurusu kapsamında KOSGEB EBYS üzerinden Antalya KOSGEB Müdürlüğü'ne destek başvurusunda bulunulduğu, başvuru kapsamında davalı ile davacı arasında 21/11/2022 tarihli taahhütname imzalandığı, ancak sonrasında davacıya ait 980145 nolu proje başvurusunun reddine dair 01/12/2022 tarihli işlem tesis edildiği ve anılan işlemin

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 5ODChEt - 3pyxU0h - qjhSg8b - G10iTg= ile erişebilirsin

iptali istemiyle de bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1 a- maddesinde, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları, idari dava türleri arasında sayılmıştır.

İdari işlem; idarenin, hukuk aleminde değişiklik, yenilik doğuran irade açıklaması olup; bir tasarruf veya kararın idari işlem sayılabilmesi için, idari makamca verilmiş olması ve idarenin, idare hukuku alanında gördüğü idari faaliyete ilişkin olması gerekmektedir.

İdari makamların, idari faaliyetin görülmesi sırasında kullandıkları kamu gücü ise, söz konusu makamlara, bireyler ile girdikleri ilişkilerde, onların iradesinden bağımsız bir şekilde, hatta karşıt iradelerine rağmen, tek yanlı olarak hukuki sonuçlar ve etkiler yaratabilecek işlemler yapabilme yetki ve yeteneği tanıdığından, kamu gücünün kullanılmasından doğan uyuşmazlıkların idari yargı yerinde görülmesi gerektiği açıktır.

Buna göre, idare ile özel hukuk sözleşmesi imzalanmasına kadar geçen süreçte idarece tesis edilen idari işlemler niteliği itibarıyla idari yargının denetimine tabi iken; sözleşmenin imzalanmasından sonraki aşamalarda tesis edilen işlemlerden kaynaklanan uyuşmazlıkların görüm ve çözümü ise, sözleşmeden ayrılabilir nitelikte olmadıkça, adli yargı yerine aittir.

Aktarılan kural, dava konusu olaya uygulandığında; taahhütname imzalanana kadar, idarece, tek yanlı ve kamu gücüne dayalı olarak tesis edilen işlemler idari yargının denetimine tâbi iken; başvurunun kabul edilip taahhütname imzalanmasından sonra, taahhütname uyarınca tesis edilen işlemler adli yargı yerinin denetimine tabi olmaktadır.

Uyuşmazlıkta, davacının yaptığı Ar-ge, Ür-ge ve İnovasyon Destek Programı başvurusunun uygun bulunmaması üzerine destek başvurusunun reddedilerek itirazının da reddine karar verildiği, dava konusu işlemin tek yanlı ve kamu gücüne dayalı olarak tesis edilen bir idari işlem olduğu açıktır. Dava konusu idari işlemin, sözleşme koşullarına veya taahhütnameye aykırılığın tespiti nedeniyle değil de, KOSGEB kurul kararı ile, *"projenin hali hazırda kullanılan ve geliştirme süreci devam eden bir program olduğu , projenin ticarileşme potansiyelinin zayıf olduğu, proje başvuru sahibinin yazılım/bilişim konusunda yeterli bilgi ve deneyime sahip olduğunu ispatlar nitelikte herhangi bir resmi bilgi ve belgenin bulunmaması"* gerekçeleriyle tesis edildiği görülmektedir.

Bu itibarla, sözleşmeden ayrılabilir nitelikte bulunan ve taahhütnameden doğmayan davalı idarenin tek taraflı, kamu gücüne dayanılarak tesis ettiği dava konusu işleme ilişkin uyuşmazlığın görüm ve çözümünde idari yargı mercilerinin görevli olduğu görüşü ile aksi yöndeki çoğunluk kararına katılmıyoruz.

Üye	Üye
Ahmet ARSLAN	Bilal ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 5ODChEt - 3pyxU0h - qjhSg8b - G10iTg= ile erişebilirsin